

باسمه تعالی

شماره: ۸۷/۳۸۱۳۰۰

تاریخ: ۸۶/۱۲/۲۸

بخشنامه به واحدها و مناطق دوازده گانه دانشگاه آزاد اسلامی

به منظور دستیابی به اهداف برنامه توسعه کیفی دانشگاه به پیوست آیین نامه تکمیلی انتشار و تشویق کتاب های علمی دانشگاه آزاد اسلامی ارسال می گردد. به آگاهی می رساند براساس مفاد آیین نامه مذکور واحدهای دانشگاهی می توانند کتاب هایی که به نام دانشگاه آزاد اسلامی منتشر شده اند را براساس ضوابط عنوان شده تشویق نمایند.

از واحدهای دانشگاهی انتظار می رود با اجرای دقیق این آیین نامه و کاهش مکاتبات و فرایندهای اداری بی مورد، بر سرعت اجرای برنامه توسعه کیفی دانشگاه بیفزایند.

روسای محترم شورای انتشارات مناطق و واحدهای جامع یا بسیار بزرگ مسوول اجرای بهینه این آیین نامه بوده و معاونت پژوهشی دانشگاه بر حسن اجرای آن نظارت خواهد کرد.

دکتر عبدالله جاسبی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

باسمه تعالی

آیین نامه تکمیلی انتشار و تشویق کتاب‌های علمی دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

با توجه به اهداف تعیین شده در برنامه توسعه کیفی دانشگاه آزاد اسلامی و به منظور دستیابی به اهداف مذکور و همچنین حمایت از واحدها و افرادی که در جهت تحقق این اهداف تلاش می‌کنند، براساس مفاد این آیین نامه، کتاب‌های منتشر شده به نام دانشگاه آزاد اسلامی مورد تشویق قرار می‌گیرند:

ماده ۱. تعاریف

دانشگاه. منظور دانشگاه آزاد اسلامی است.

پدید آورنده (گان). شامل اعضای هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی (تمام وقت، نیمه وقت و حق التدریس) و اعضای هیات علمی دانشگاه‌های دولتی یا سازمان‌ها و موسسات معتبر علمی دیگر، دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه آزاد اسلامی و سایر افرادی که تمایل دارند کتاب خود را به نام دانشگاه آزاد اسلامی منتشر نمایند.

مراجع تصمیم‌گیری در این آیین نامه، وظایف و اختیارات آنها

- شورای مرکزی انتشارات. این شورا بالاترین مرجع دانشگاه در زمینه انتشارات می‌باشد و معاونت پژوهشی دانشگاه ریاست آن را برعهده دارد.

- شورای انتشارات منطقه. شورایی است که در منطقه دانشگاهی تشکیل شده و ترکیب اعضای آن براساس بخشنامه شماره ۸۷/۳۱۰۱۰۳ مورخ ۸۶/۱۰/۲۶ می‌باشد.

- شورای انتشارات واحدها. شورایی است که در واحدهای جامع یا بسیار بزرگ تشکیل شده و ترکیب اعضای آن براساس بخشنامه شماره ۸۷/۳۱۰۱۰۳ مورخ ۸۶/۱۰/۲۶ می‌باشد.

وظایف و اختیارات مراجع تصمیم‌گیری

وظایف مراجع تصمیم‌گیری براساس مفاد این آیین‌نامه و همچنین آیین‌نامه شماره ۸۷/۳۱۰۱۰۳ مورخ ۸۶/۱۰/۲۶ می‌باشد و در هر مورد چنانچه ابهامی در اجرای یکی از بندها یا مواد این آیین‌نامه وجود داشته باشد، لازم است از مرجع تصمیم‌گیری بالاتر و یا مستقیماً از دفتر گسترش تولید علم دانشگاه استعلام گردد. بدیهی است هر نوع تعبیر و تفسیر این آیین‌نامه و یا ارجاع موضوع به مراجع دیگری غیر از مراجع اعلام شده در این آیین‌نامه مورد تایید نبوده و در موارد ابهام، باید کتباً از دفتر گسترش تولید علم دانشگاه استعلام گردد.

ماده ۲. موارد شمول آیین‌نامه

۱. هر کتاب باید براساس آیین‌نامه شماره ۸۷/۳۱۰۱۰۳ مورخ ۸۶/۱۰/۲۶ و ضوابط اعلام شده در این آیین‌نامه در مرجع تصمیم‌گیری مربوط مورد بررسی قرار گیرد و تشویق‌های عنوان شده در آیین‌نامه حاضر نیز بر همین اساس قابل پرداخت خواهند بود.

۲. فقط کتاب‌هایی (تالیف، ترجمه و سایر) مورد تشویق قرار می‌گیرند که به نام دانشگاه آزاد اسلامی (با ذکر نام واحد مربوط) منتشر شده باشند.

۳. کلیه پدیدآورنده(گان) براساس تعریف ارائه شده در ماده ۱ این آیین‌نامه **تبصره:** پدیدآورنده‌ای(گانی) شامل تشویق می‌شوند که فقط نام دانشگاه آزاد اسلامی را به عنوان محل خدمت خود معرفی کرده باشند. پدیدآورنده‌ای(گانی) که دانشگاه را همراه با دیگر موسسات علمی، به عنوان یکی از محل‌های خدمت خود ذکر کنند شامل تشویق نخواهند شد.

ماده ۳. تقسیم‌بندی کتاب‌ها و تشویق آنها

در این آیین‌نامه کتاب‌ها به سه دسته کلی تالیف، ترجمه و سایر تقسیم می‌شوند و نحوه تشویق هر کدام به شرح زیر خواهد بود:

الف. کتاب‌های تالیفی

این نوع کتاب‌ها با توجه به اینکه در زمان تولید یا پس از آن به تصویب مرجع تصمیم‌گیری مربوط رسیده باشند، به شکل زیر مورد تشویق قرار می‌گیرند:

الف.۱. در صورتی که کتاب در زمان تولید از مسیر مرجع تصمیم‌گیری مربوط گذشته و داوری شده باشد، علاوه بر دریافت حق‌التالیف برحسب قرارداد (مطابق با بخشنامه شماره ۸۷/۲۸۹۸۸۶ مورخ ۸۶/۱۰/۵) از مبلغ تشویق جدول ۱ برخوردار خواهد شد (به ازای هر صفحه ۱۰/۰۰۰ ریال):

جدول ۱

تعداد نویسندگان	حداکثر پرداختی (ریال)
۱ نفر	۲,۵۰۰,۰۰۰
۲ نفر	۳,۷۵۰,۰۰۰
بیش از ۲ نفر	۴,۵۰۰,۰۰۰

که مبلغ حداکثر تشویق به تساوی میان افراد تقسیم خواهد شد. بدیهی است چنانچه اعضای هیات علمی از واحدهای دانشگاهی مختلف باشند، هر عضو هیات علمی تشویق مربوط را از واحد خود دریافت خواهد کرد.

الف.۲. در صورتی که کتاب در زمان تولید از مسیر مرجع تصمیم‌گیری مربوط عبور نکرده باشد، در صورت تایید مرجع تصمیم‌گیری مربوط مطابق جدول ۲ تشویق خواهد شد. لازم به ذکر است که این تایید راساً توسط مرجع تصمیم‌گیری اتخاذ شده و نیاز به داوری مجدد کتاب وجود ندارد (به ازای هر صفحه ۱۰/۰۰۰):

جدول ۲

تعداد نویسندگان	حداکثر پرداختی (ریال)
۱ نفر	۱,۵۰۰,۰۰۰
۲ نفر	۲,۲۵۰,۰۰۰
بیش از ۲ نفر	۲,۷۰۰,۰۰۰

که مبلغ حداکثر تشویق به تساوی میان افراد تقسیم خواهد شد.

ب. کتاب‌های ترجمه‌ای

این نوع کتاب‌ها با توجه به اینکه در زمان تولید به تصویب مرجع تصمیم‌گیری مربوط رسیده باشند یا خیر به شکل زیر مورد تشویق قرار می‌گیرند:

ب.۱. در صورتی که کتاب در زمان تولید از مسیر مرجع تصمیم‌گیری مربوط گذشته و توسط دانشگاه داوری شده باشد، علاوه بر دریافت حق‌الترجمه برحسب قرارداد (مطابق با بخشنامه شماره ۸۷/۲۸۹۸۸۶ مورخ ۸۶/۱۰/۵) از مبلغ تشویق مطابق جدول ۳ نیز برخوردار خواهد شد (به ازای هر صفحه ۱۰/۰۰۰ ریال):

جدول ۳

تعداد مترجمین	حداکثر پرداختی (ریال)
۱ نفر	۱,۹۰۰,۰۰۰
۲ نفر	۲,۸۰۰,۰۰۰
بیش از ۲ نفر	۳,۴۰۰,۰۰۰

که مبلغ حداکثر تشویق به تساوی میان افراد تقسیم خواهد شد.

ب.۲. در صورتی که کتاب در زمان تولید از مسیر مرجع تصمیم‌گیری مربوط عبور نکرده و توسط دانشگاه داوری نشده باشد، در صورت تایید مرجع تصمیم‌گیری مربوط مطابق

جدول ۴ تشویق خواهد شد. لازم به ذکر است که این تایید راساً توسط مرجع تصمیم‌گیری اتخاذ شده و نیاز به داوری مجدد کتاب وجود ندارد (به ازای هر صفحه ۱۰/۰۰۰/ریال):

جدول ۴

تعداد مترجمین	حداکثر پرداختی (ریال)
۱ نفر	۱،۲۰۰،۰۰۰
۲ نفر	۱،۷۰۰،۰۰۰
بیش از ۲ نفر	۲،۱۰۰،۰۰۰

که مبلغ حداکثر تشویق به تساوی میان افراد تقسیم خواهد شد.

پ. سایر کتاب‌ها. کتاب‌هایی که صراحتاً قابل تفکیک به تالیف یا ترجمه نباشند، براساس نظر مرجع تصمیم‌گیری مربوط و با در نظر گرفتن شرایط عنوان شده در این آیین‌نامه می‌توانند در یکی از تقسیم‌بندی‌های تالیف یا ترجمه قرار گیرند و از حداکثر ۶۰٪ تشویق‌های مربوط در جداول ۱ تا ۴ (حسب مورد) بهره‌مند شوند.

تبصره ۱. در موارد استثنایی که یک کتاب مشمول بند «پ» گردد و با تشخیص مرجع تصمیم‌گیری مربوط شایسته طبقه‌بندی به عنوان یک کتاب تالیفی یا ترجمه‌ای و دریافت کل مبلغ تشویق باشد، در صورت تایید مرجع تصمیم‌گیری بالاتر به شرح زیر امکان پرداخت حق تشویق کامل براساس **جداول ۱ تا ۴** بندهای «الف» و «ب» وجود دارد:

۱. اگر در شورای انتشارات واحد جامع یا بسیار بزرگ بررسی شده باشد، در شورای انتشار منطقه در مورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

۲. اگر در شورای انتشارات منطقه بررسی شده باشد، در شورای مرکزی انتشارات در مورد آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

۳. چون شورای مرکزی انتشارات بالاترین مرجع تصمیم‌گیری در زمینه انتشار کتاب در

دانشگاه آزاد اسلامی محسوب می‌شود، در مواردی که مشمول این تبصره شوند، مستقلاً تصمیم خواهد گرفت.

تبصره ۲. در صورتی که کتاب در زمان تولید از مسیر مرجع تصمیم‌گیری مربوط نگذشته و بنام دانشگاه چاپ شده باشد، چنانچه ناشر آن از ناشران دانشگاهی معتبر (مانند مراکز انتشارات دانشگاه‌های دولتی و نشر دانشگاهی، سمت، رشد و ...) باشد، براساس جداول ۱ تا ۴ و با نظر مرجع تصمیم‌گیری مربوط از مبلغ کل تشویق برخوردار خواهد شد.

ماده ۴. ارزیابی در هیات ممیزه

هیات‌های ممیزه و هیات‌های منتخب در هنگام ارزیابی کتاب‌ها برای تعیین مرتبه اعضای هیات علمی یا ارتقای آنها می‌توانند با استناد به مفاد این آیین‌نامه و با استعلام از مراجع تصمیم‌گیری مربوط در مورد اعتبار کتاب‌های منتشر شده مشمول این آیین‌نامه، اقدام نمایند.

ماده ۵. دفعات تشویق

هر کتاب فقط یک بار براساس مفاد این آیین‌نامه مورد تشویق قرار می‌گیرد. تبصره. چنانکه کتابی یک بار مورد تشویق قرار گرفته و نسبت به تجدید چاپ آن اقدام گردد، در صورت داشتن کلیه شرایط زیر در نوبت بعدی چاپ، به عنوان یک کتاب جدید محسوب شده و می‌تواند مجدداً از حق تشویق بر حسب مورد استفاده نماید:

- رعایت آیین‌نامه شماره ۸۷/۳۱۰۱۰۳ مورخ ۸۶/۱۰/۲۶ برای تجدید چاپ کتاب‌ها؛
- انجام تغییرات حداقل ۵۰٪ در محتوای کتاب در چاپ بعدی به منظور به روز کردن اطلاعات کتاب و با تایید مرجع تصمیم‌گیری مربوط؛
- فروش مناسب چاپ قبلی کتاب و در نظر گرفتن تقاضای جدید با تایید مرجع تصمیم‌گیری مربوط.

ماده ۶. بررسی چاپ کتاب غیر از ناشر قبلی

اگر کتابی قبلاً توسط ناشر دیگری منتشر شده باشد و پدیدآورنده بخواهد چاپ بعدی کتاب توسط دانشگاه آزاد اسلامی صورت گیرد، در صورت رعایت شرایط زیر مشمول تشویق‌های این

آیین‌نامه خواهد شد:

۱. ناشر یا ناشران قبلی از چاپ مجدد کتاب به طور رسمی اعلام انصراف کرده باشند.
۲. کتاب برای تجدید چاپ از مسیر مراجع تصمیم‌گیری مربوط عبور کرده باشد.
۳. تاریخ آخرین چاپ کتاب حداکثر ۳ سال قبل باشد.

ماده ۷. رسیدگی مجدد

اگر کتابی قبلاً توسط یکی از مراجع تصمیم‌گیری مربوط بررسی شده و به دلایلی مورد تایید قرار نگرفته باشد و کتاب مذکور توسط پدید آورنده(گان) مجدداً به یکی دیگر از مراجع تصمیم‌گیری ارایه گردد، برای بررسی مجدد کتاب موارد زیر باید توسط مرجع تصمیم‌گیری جدید رعایت گردد:

۱. پدیدآورنده(گان) دلایل توجیهی برای ارایه کتاب خود به مرجع تصمیم‌گیری جدید را کتباً ارایه کند.

۲. مرجع تصمیم‌گیری جدید از مرجع تصمیم‌گیری قبلی استعلام نماید و دلایل عدم تایید کتاب در آن مرجع را کتباً جویا شود.

تبصره ۱. این ماده مشمول کتاب‌های پدیدآورندگان که کتاب خود را به مرجعی خارج از واحد دانشگاهی مربوط یا منطقه دانشگاهی خود (به دلایلی چون عدم برگزاری رشته مربوط به کتاب در واحد، اقتصادی نبودن چاپ کتاب، نداشتن مخاطب مستقیم و ...) ارسال می‌کنند نیز می‌شود.

تبصره ۲. در هر حال هر کتاب حداکثر می‌تواند یک بار به روش عنوان شده در این ماده مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد و در صورت عدم تایید مرجع دوم، کتاب مذکور از مسیر داوری‌های بعدی در مراجع تصمیم‌گیری مربوط خارج خواهد شد.

ماده ۸. موارد خاص

۱. کتاب‌هایی که به منظور معرفی و بسط و گسترش فرهنگ و تمدن اسلام و ایران و با توجه به اولویت‌های اعلام شده توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه شوند در مراجع تصمیم‌گیری

مربوط از اولویت بررسی و داوری برخوردار خواهند بود.

۲. کتابی که در کشورهای دیگر تدریس یا ترجمه شود، با ارایه مدارک لازم مبنی بر اثبات این موضوع و تایید مراجع تصمیم‌گیری مربوط، تشویقی معادل ۱/۵ برابر مقادیر تعیین شده در این آیین‌نامه (حسب مورد) برای آن محسوب می‌شود.

۳. کتاب‌هایی که از جشنواره‌های معتبر بین‌المللی و ملی کتاب (و از جمله جشنواره سراسری کتاب دانشگاه آزاد اسلامی) جایزه گرفته و جزء رتبه‌های اول تا سوم باشند، تشویق آنها براساس ۱/۵ برابر مقادیر تعیین شده در این آیین‌نامه محاسبه خواهد شد.

۴. چنانچه پدیدآورنده‌ای در نگارش فصل یا فصولی از یک کتاب که توسط یک ناشر معتبر بین‌المللی منتشر شده است مشارکت داشته باشد، در صورت داشتن شرایط زیر معادل یک مقاله علمی ترویجی (مطابق جدول ۳ از آیین‌نامه شماره ۸۷/۹۸۰۷۸ مورخ ۸۶/۴/۱۳) به ازای هر فصل از حق تشویق برخوردار خواهد شد:

۱. نام واحد و دانشگاه آزاد اسلامی به صراحت در کتاب ذکر شده باشد (چه در فصل مربوط و چه در مقدمه کتاب).

۲. فصل یا فصول مذکور به عنوان یکی از فصول اصلی کتاب باشد (چکیده و خلاصه فصل قابل قبول نخواهد بود).

تبصره. چنانچه کتابی براساس اولویت‌های عنوان شده در بند ۱ این ماده به زبان‌های دیگر تهیه شود و براساس مفاد این آیین‌نامه مورد تایید مرجع تصمیم‌گیری مربوط قرار گیرد، تشویق این نوع کتاب‌ها معادل ۱/۵ برابر مقادیر معین شده در این آیین‌نامه و حسب مورد (تالیف و ترجمه یا سایر) محاسبه می‌شود.

ماده ۹. محل تامین بودجه

۱. بودجه داوری. از محل بودجه پژوهشی ردیف ۱ بند «پ» بخشنامه شماره ۷۳/۴۰۲۰۱

مورخ ۸۵/۲/۲۶

۲. بودجه تشویق کتاب. از محل بودجه پژوهشی ردیف ۵ بندهای «الف» و «پ» بخشنامه شماره ۷۳/۴۰۲۰۱ مورخ ۸۵/۲/۲۶

۳. بودجه حق التالیف و ترجمه و سایر. مطابق بخشنامه شماره ۸۷/۲۸۹۸۸۶ مورخ ۸۶/۱۰/۵ از محل بودجه جاری پرداخت می‌گردد و در مورد کتاب‌هایی که جزء کتاب‌های تالیف و ترجمه نبوده، مثل تصحیح، گردآوری، نقد و غیره باشند، پرداخت حق الزحمه این نوع کتاب‌ها براساس بخشنامه فوق با نظر مرجع تصمیم‌گیری مربوط در یکی از شاخه‌های تالیف و ترجمه قرار گرفته و بر همان اساس مشمول پرداخت حق الزحمه خواهد شد. به طور کلی چاپ کتاب باید از طریق عقد قرارداد میان ناشر و صاحب اثر صورت گیرد. همچنین در خصوص تجدید چاپ همه کتاب‌ها، مرجع تصمیم‌گیری مربوط نسبت به پرداخت حق الزحمه‌های مذکور (حق تالیف و ترجمه و سایر) اقدام خواهد نمود. نمونه قرارداد پیشنهادی در سایت مربوط به معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی به نشانی ins.iau.ir قابل دسترسی می‌باشد.

۱. بودجه آماده سازی و چاپ. از محل بودجه جاری پرداخت و ضروری است در صورتیکه هزینه‌های آماده‌سازی کتاب تا پیش از مرحله چاپ توسط پدیدآورنده (گان) صورت گرفته باشد، هزینه‌های مربوط در قرارداد منعقد شده میان ناشر و صاحب اثر لحاظ گردد.

تبصره ۱. در مواردی که پدیدآورنده فردی غیر عضو هیات علمی باشد، به منظور پرداخت حق الزحمه تالیف یا ترجمه به وی، مراجع تصمیم‌گیری می‌توانند طبق بخشنامه شماره ۸۷/۲۸۹۸۸۶ مورخ ۸۶/۱۰/۵ به شرح زیر عمل نمایند:

۱. پدیدآورنده‌ای که دارای مدرک دکترای تخصصی باشد همانند استادیار.
۲. پدیدآورنده‌ای که دارای دکترای عمومی یا کارشناسی ارشد باشد همانند مربی.
۳. در صورتی که پدیدآورنده دانشجوی و سایر باشند حداکثر ۷۰٪ حق الزحمه مربی محاسبه و به آنها پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲. با توجه به اینکه اکثر کتاب‌هایی که در دانشگاه تولید می‌شوند، دارای قطع وزیری

می‌باشند، مبنای محاسبات و پرداخت‌های عنوان شده در این آیین‌نامه قطع وزیری خواهد بود. براساس استانداردهای چاپ، قطع وزیری دارای ابعاد (۲۰cm×۱۲/۵cm) و تعداد تقریبی سطرهای آن بین ۲۲ تا ۲۶ سطر با توجه به اندازه و نوع فونت حروف می‌باشد و مرجع تصمیم‌گیری مربوط می‌تواند راساً نسبت به استاندارد بودن کتاب اعلام نظر نماید. بدیهی است چنانچه کتابی در قطع دیگری غیر از این قطع چاپ گردد، با نظر مرجع تصمیم‌گیری مربوط می‌توان با تبدیل قطع‌های دیگر به قطع وزیری براساس تعداد صفحات معادل، نسبت به پرداخت حق‌الزحمه‌های مذکور اقدام نمود.

ماده ۱۰. ارزیابی و نظارت

۱. کلیه مکاتبات مربوط به تشویق‌های مشمول این آیین‌نامه باید منحصراً با دفتر گسترش تولید علم دانشگاه صورت گیرد.
۲. کلیه پرداخت‌ها و موارد تشویق که براساس این آیین‌نامه صورت می‌گیرند، باید پس از تایید مراجع تصمیم‌گیری مربوط جهت محاسبه در بودجه پژوهشی واحدها، سالی دوبار در تاریخ‌های زیر برای دفتر گسترش تولید علم دانشگاه ارسال شوند:
 - پایان بهمن ماه (نیم سال اول از مهرماه تا پایان بهمن ماه)
 - پایان شهریور ماه (نیم سال دوم از اسفند ماه تا پایان شهریور ماه)
 - ارسال به موقع اطلاعات و هزینه‌های انجام شده به دفتر گسترش تولید علم به عنوان مبنایی برای بررسی عملکرد حوزه پژوهشی واحدها و مناطق دانشگاهی تلقی می‌شود.

ماده ۱۱. مفاد آیین‌نامه

این آیین‌نامه در ۱۱ ماده و ۹ تبصره تهیه و اجرای آن از ابتدای سال ۱۳۸۷ الزامی است.